

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

28. Dies Aprilis. Non est mendacium, cùm silendo absconditur verum, sed
cùm loquendo promitur falsum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

28. DIES APRILIS.

Non est mendacium , cùm silendo absconditur verum , sed cùm loquendo promittitur falsum . *S. August. cont. Mend. c. 10.*

Menda- I. **N**on mentiar , si dixero mendacium , humanæ societati inter omnia vitia , maximum inferre detrimentum . Qualis enim esset hominum vita , sine veritate ? aut quis status universitatis , sine illo Rationis , & Orationis decore ; quod si tollas , non de mundo solem sustulisse , sed ipsum Bonum videare ? quod Sol oculis , hoc veritas menti est : absque illa neque in privatis domibus , Pax ; neque in foro , Justitia , neque in mercimoniis , fides , neque in artificiis peritia , & cognitio certa ulla existeret : sine illa , omnibus humana politia , civilisque , & mutua consuetudo nihil aliud esset , quam obscurum in tenebris , & nocte prælium ; ubi nequeat intelligi , quis amicus , quisve proditor alienæ salutis , cujus arma aut præsidium ferant . Sine veritate , medicamenta sunt venena , pietas , infanda supersticio ; consilium fit existuum ; significatio comitatis , & humanitatis , crudelis animi odium tegit . Denique extinctâ , & conseptâ veritate , pricum illud Chaos in mundum revocatur , cum teterrima rerum omnium confusione : illa ramen mundo tam necessaria , tam est in mundo rara , ut videatur jam ejecta è communi hominum societate , supra stelliferos globos evolasse , atque adeò è terramigrasse .

III. Contra ex satu Mendacii pullulant in orba

terrarum versuti, & doli artifices, & injusti, & de-
prores, versipelles, è fallacia generati. Qui loquuntur
mendacium, eorum os aperit dæmon, ait Origens.
Hinc benè S. Antiochus: (a) Necesse est ex homi-
ne, nullū effundi sermonem, qui non veritate omni-
natur, ut spiritus ille veritatis, qui idē Deus est, in-
ligatur in hac carne sibi delegisse domicilium, qui
hoc, apud omne hominū genus comperietur veridicatio.
Vult significare unūquemq; accepisse Spiritum. S.
Etū ad loquendū, eū inhabitare in domicilio peccati
nostrī, ac uti nostrā linguā, ut sonoro plectro.
cūm sit idē spiritus veritatis, atque Deus, probrum
contumeliam infert Divinæ Majestati, qui mendacio
concipit; cūm non nisi Deo movente, atque mo-
rante loqui debeat. Mendacium propterea ita
exosum etiam Ethnicis hominibus, tamē Patri Ma-
daciī autoritatis, ut Periander inter leges, quas Cor-
thiis tulit, hæc una fuerit: *Quis quis, aut vir, aut
liger in detrimentū alterius, mendaciū dixerit, in
mensis spatio, lapillū in ore gestato. Non enim equum
loquendi libertate frui, qui in mentiendo efframbo.*
Hæc lex, si vigeret inter Christianos, vix ulius effra-
ne lapillo in ore, quia mētiri, est apud omnes in mo-

III. Sed quid est, quod nihil ægrius feramus, quia
mendaces dici; nihil libentius, quam ēsse. Omnis
mo, est mendax non tantum linguā, sed vitā; men-
tur non tantum verbis, sed factis. Pudet audire, quia
mentiendo decipiamus, & placet vivendo decipi.
& quod miraberis, placet decipi. In neminem magis
insurgimus stomacho, quam dum nos arguit
mendacio: & interim, toti sumus consuti ē men-
diis, frons, oculi, vultus, manus, pedes, membra or-
dere frō.

(a) *Hom. 3. in Exod. In Gen. c. 2.*

(a) D

Aprilis. *Tessera.* 323
nia continentem mentiuntur. Quotus quisq; non est
fronte Cato; corde Nero: exteriū, est conis, & gra-
vis; interiū crudelis & lēvus. Quoties quis specie est
formosā, ut Helena, pectore est rabido, ut furia. Pu-
lli animi est, tacere veritatem ob mortis minas; annè
& propter mortem, aut vani honoris expectationem,
velle decipi, & sibi imponere, honorificum erit? Æ-
gyptii rationem vitæ, quotannis exigentes ab exteris,
damnabant morte mentitos, rati indignos vitâ, qui
de vitâ strâ falsum dicerent. Nosne innocentiores cri-
mus, qui vitam ipsam mentimur, & ne benè vivamus,
decipimur? Ne putes mendacium solis verbis com-
mitti? est mendacium cogitationum, est rerum, est
verborum, hoc est, est mendacium sensus nostri, &
sermonis, & vitæ: Mendaces, mente sumus, cùm se-
quimur quâ opinio, non quâ veritas trahit: cùm spe-
cies rerum non ipsas probamus; hinc contingit, ut
etiam vera dicturi, peccamus: & quia fallimur, falla-
mus. Claudio cum Augustino: (a) *Cavenda mendacia,*
reple agendo, aut confitenda, pœnitendo. Sed ne multus
si in mendacio, cave à multiloquio. Nec enim à ful-
co veritatis deliravit, qui hæc exaravit:

Multa susurrantes, mendacia sunt cumulantes.

29. DIES APRILIS.

Nunc nec promittendi modus est; nec pro-
missa frangendi pudor ullus. *Petrarch.*

libr. 1. de Remed. Dialog. 110.

Perfidia. I. **E**ffrontem oportet esse perfidi-
diam, quæ audeat palam
in omnium conspectu ostendere frontem, cujus tanta est fœditas, ut supe-
(a) *De mendac. c. 21.* X 2 ret